

Exemplar unic
Nr. 34909/DSM/28.06.2022

**Doamnei Renate WEBER
Avocatul Poporului
Instituția Avocatul Poporului**

Stimată doamnă Weber,

Urmare *Recomandării nr. 77 din 27.05.2022 cu privire la luarea de măsuri privind introducerea în aplicația ANP a unei precizări cu privire la Norma de hrană 18, aprobată prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 3147/C/2018, posibilitatea de a fi scos la activități lucrative, precum și cazare împreună cu un fumător a unei persoane nefumătoare*, transmisă Administrației Naționale a Penitenciarelor spre implementare, vă comunicăm următoarele:

1. Referitor la *introducerea în aplicația ANP a unei precizări cu privire la Norma de hrană 18, aprobată prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 3147/C/2018, respectiv precizarea - alimentație specifică intoleranței la gluten:*

Activitatea de hrănire a persoanelor private de libertate este reglementată, printre altele, de Ordinul ministrului justiției nr. 3147/C/2018 *privind aprobarea Normelor de acordare a drepturilor de hrană pentru persoanele private de libertate din sistemul administrației penitenciare*, act normativ care la data prezentei nu prevede o normă de hrană specifică persoanelor private de libertate diagnosticate cu intoleranță la gluten sau boală celiacă (enteropatie glutenică, sprue celiac, sprue nontropical). Însă, în *Anexa nr. 2 – Structura normelor de hrană a persoanelor private de libertate* este prevăzut la *Nota 1* aferentă Normei de hrană nr. 18 faptul că norma de hrană nr. 18 se acordă persoanelor private de libertate diagnosticate cu afecțiuni acute sau cronice și care au primit din partea medicului de unitate sau a medicului specialist, recomandare pentru diferite regimuri alimentare, precum și faptul că pentru prepararea diferitelor regimuri alimentare, la recomandarea medicului, rațiile din normă pot fi diminuate, eliminate, majorate sau se pot introduce produse alimentare noi, cu încadrarea între baremul caloric minim și maxim al normei, precum și între valoarea financiară minimă și maximă a normei. Astfel, persoanele private de libertate diagnosticate cu afecțiuni acute sau cronice care au primit recomandare de regim alimentar beneficiază de norma de hrană nr. 18, respectiv de regim alimentar specific afecțiunilor diagnosticate. Faptul că în aplicația informatică *PMSWeb – Sistemul de evidență a persoanelor private de libertate*, la rubrica *Regim alimentar* este precizată *Norma 18 – persoane bolnave*, fără a fi precizată însă afecțiunea medicală, nu înseamnă că persoana privată de libertate nu beneficiază de regimul alimentar recomandat, aspect care a fost constatat inclusiv pentru deținutul respectiv că acesta „este trecut la norma 18 – persoane bolnave (fără gluten)” și că „hrana respectă în mare măsură normativele în vigoare”. Mai mult decât atât, conform *Clasificării Internaționale Statistice a Bolilor și Problemelor de Sănătate Înrudite*, lista tabelară a bolilor cuprinde peste 2400 de boli, astfel că dacă la fiecare afecțiune în parte s-ar introduce în dreptul *Normei 18 – persoane bolnave* precizări privind

afecțiunea în cauză, ar trebui efectuate mii de modificări în aplicația informatică, modificări care nu ar avea o justificare întrucât Norma de hrană nr. 18 se folosește generic pentru toate bolile (cu excepția Diabetului zaharat, a Tuberculozei pulmonare, a infecției HIV/SIDA și ale stărilor fiziologice de sarcină și de perioadă postnatală).

Totuși, începând cu data de 22.06.2022 a fost introdusă în aplicația PMSWeb „Norma 18 - persoane bolnave (sensibilitate/intoleranță gluten)” cu denumirea scurtă „Norma 18 fără gluten”.

Mai mult decât atât, la nivelul sistemului administrației penitenciare se află în curs de elaborare un proiect de modificare și completare a Ordinului ministrului justiției nr. 3147/C/2018 *privind aprobarea Normelor de acordare a drepturilor de hrană pentru persoanele private de libertate din sistemul administrației penitenciare*, sens în care se vor efectua demersuri astfel încât actul normativ să cuprindă și aspecte legate de intoleranța la gluten sau boala celiacă (enteropatie glutenică, sprue celiac, sprue nontropical), iar noile prevederi în acest sens să poată fi corelate cu denumirile din aplicație.

Totodată, considerăm util de menționat faptul că la nivelul sistemului administrației penitenciare a fost identificată o singură persoană privată de libertate diagnosticată cu intoleranță la gluten sau boală celiacă (enteropatie glutenică, sprue celiac, sprue nontropical), respectiv care în prezent se află la Penitenciarul Arad și este alocat la regim alimentar pentru persoane bolnave - Norma 18 - beneficiind de meniu personalizat cu excluderea alimentelor care conțin gluten.

2. Referitor la *aprobarea solicitării deținutului de a presta activități lucrate sau transferarea acestuia la un alt penitenciar unde ar putea lucra, dacă nu există activități compatibile cu calificarea acestuia:*

Dreptul la muncă al deținuților se exercită în conformitate cu prevederile art. 78 din Legea nr. 254/2013 *privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal*, cu modificările și completările ulterioare, respectiv „*persoanelor condamnate li se poate cere să muncească, în raport cu tipul regimului de executare, ținându-se seama de calificarea, deprinderile și aptitudinile acestora, de vârstă, starea de sănătate, măsurile de siguranță, precum și de programele destinate sprijinirii formării profesionale a acestora*”.

Astfel, din cele menționate anterior reiese că, munca este un drept al deținuților, este opțională și nu obligatorie, având ca scop formarea unei atitudini corecte față de ordinea de drept, față de regulile de conviețuire socială și față de muncă, în vederea reintegrării în societate a deținuților sau persoanelor internate, în sensul dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 254/2013.

Mai mult, art. 83, alin. (3) din Legea nr. 254/2013 prevede că „*în condițiile stabilite de regulamentul de aplicare a prezentei legi, se prestează de către persoanele condamnate tipul de regim de muncă prevăzut la alin. (1) lit. a) - e)*”.

Așadar, în conformitate deplină cu cele statuate prin Legea nr. 254/2013, art. 173, alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 157/2016 *privind aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal* prevede că „*prin decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor se aprobă Instrucțiunile privind organizarea muncii deținuților*”.

Astfel că, în materie de selecționare și repartizare la muncă, art. 174, alin. (2) din același act normativ, prevede în mod expres că „*procedura și criteriile de selecționare la muncă a deținuților se stabilesc prin decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor prevăzută la art. 173, alin. (6)*”.

Selecționarea și repartizarea persoanelor private de libertate pentru muncă se realizează în funcție de regimul de executare, cu aprobarea directorului locului de deținere, la propunerea unei comisii anume constituită la nivelul penitenciarului.

Menționăm că, implicarea în muncă a deținuților se face cu respectarea procedurii și criteriilor de selecționare și repartizare la muncă, asigurarea măsurilor de siguranță specifice fiecărui regim de executare, întocmirea documentelor de organizare și funcționare a punctelor de lucru, pregătirea și dotarea locurilor de muncă, asigurarea măsurilor de securitate și sănătate în muncă, întocmirea documentelor de evidență a muncii și acordarea drepturilor cuvenite pentru munca prestată.

Solicitățile de repartizare a deținuților la activități lucrative se analizează conform prevederilor „*Instrucțiunilor privind organizarea muncii persoanelor private de libertate*” și a dispozițiilor art. 174 din Hotărârea Guvernului nr. 157/2016, administrația locului de deținere fiind obligată să respecte dispozițiile actelor normative în vigoare.

Potrivit art. 174, alin. (2) și (3) din Hotărârea Guvernului nr. 157/2016 „(2) *Procedura și criteriile de selecționare la muncă a deținuților se stabilesc prin decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor...*; (3) *Deținuții selecționați la muncă semnează un angajament care cuprinde drepturile, obligațiile și interdicțiile prevăzute de Lege în perioada desfășurării activităților lucrative și care se păstrează la dosarul individual*”.

În sensul celor comunicate, vă informăm că, selecționarea la muncă este atributul exclusiv al comisiei constituită la nivelul unității, care analizează conform criteriilor de selecționare la muncă prevăzute în Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 500165/2017 cu modificările și completările ulterioare, și propune directorului locului de deținere repartizarea la muncă, în funcție de necesitățile locului de deținere și de solicitările beneficiarilor, ținând cont de starea de sănătate, regimul de executare, situația disciplinară, gradul de risc ori alte elemente relevante.

Având în vedere prevederile legale precizate mai sus, selecționarea la muncă a persoanelor condamnate, nu reprezintă o obligație pentru penitenciar.

Referitor la disponibilitatea petentului de a presta muncă și în sensul celor mai sus menționate, în vederea selecționării la muncă, pentru a participa la activități lucrative, deținutul se poate adresa cu o cerere administrației Penitenciarului Arad. Astfel, la data de 15.06.2022 acesta a formulat o cerere privind efectuarea de activități lucrative, urmând a fi analizat în comisia de selecționare și repartizare la muncă din cadrul Penitenciarului Arad.

În sensul celor menționate anterior, potrivit art. 56, alin. (2) din Legea nr. 254/2013, în situația în care persoanele condamnate sunt nemulțumite de măsurile luate de administrația locului de deținere referitoare la exercitarea drepturilor prevăzute de lege, pot face plângere la judecătorul de supraveghere a privării de libertate, în termen de 10 zile de la data când au luat la cunoștință de măsura luată.

3. Referitor la *custodierea deținutului într-o cameră de nefumători*:

În conformitate cu prevederile art. 3, alin. (1) ale Legii nr. 349/2002 *pentru prevenirea și combaterea efectelor consumului produselor din tutun*, cu modificările și completările ulterioare, „se interzice fumatul în toate spațiile publice închise, spațiile închise de la locul de muncă, mijloacele de transport în comun, locurile de joacă pentru copii. De la prezentele prevederi fac excepție celulele pentru deținuți din penitenciarele de maximă siguranță”. Conform Regulamentului de Ordine Interioară a Penitenciarului Craiova, deținuților repartizați să execute pedeapsa privativă de libertate în regim de maximă siguranță le este permis fumatul în locuri special amenajate, respectiv grupurile sanitare ale camerelor de deținere, curțile de plimbare, terenurile de spor, punctele de lucru interioare etc.

Adăugăm faptul că, la data de 09.12.2021, când deținutul a fost depus la Penitenciarul Craiova, a fost întocmit un proces verbal privind informarea la primirea în locul de deținere, în care deținutul a consemnat că este fumător. Mai mult decât atât, acesta a fost transferat la Penitenciarul Arad la data de 10.06.2022 și a fost cazat în cameră de fumători întrucât a declarat scris următoarele: „doresc să fiu cazat la camera de fumători deoarece mai fumez și eu din când în când câte o țigară”.

În speranța că informațiile furnizate sunt concludente, desemnăm ca persoană de contact pe doamna inspector principal de poliție penitenciară dr. Mădălina STREINU, tel. 0374.205.749 / 0374.205.750, e-mail: anp-dm@anp.gov.ro.

Cu deosebită considerație,

Comisar de poliție penitenciară dr. Dan HALCHIN
Director general
Administrația Națională a Penitenciarelor